VINTERNUMMER • ÅRGÅNG 78 • NR 1
Berga i MARS 2018

Borg-Skum

Kamratföreningen Vapenbrödernas tidskrift

VAPENBRÖDERNA ÄR AMFIBIEREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

Foto: HJS

Vinter i Jämtland –Närmsta grannens hus.

BORG-SKUM

Så är det nu dags för en ny årgång av vår ärevördiga skrift. Årsskiftet tillbringades i Jämtlands Fjällvärld med mycket snö och kyla – underbart. Vad sägs om en Snöskoterfärd på Nyårsafton i ca 1 m snö och minus 23 grader. Så ska livet lekas.

Hemkommen så var det inte så roligt eftersom jag möttes av meddelanden om gamla arbetskamraters bortgång. En av dom var inte Vapenbroder dom senaste åren men han var min chef under ett antal år på KustJs och där gjorde han ett framstående arbete för Kustjägarförbandens utveckling.

Vår Styrelse har satt igång planeringsarbetet för det nya året och där finns utflykter, årsmöte och styrelsemöten inlagda i almanackan. Du kan ta del av detta på sid 12.

Årsmötet ligger återigen en söndag för att möjliggöra stort deltagande. Ge dig själv chans till en fin resa till Berga och möjlighet att träffa Kamrater från förr. Planera in !

Det finns även tankar om utflykter till andra platser. Dessutom, om Du Vapenbroder har en idé om något resmål, låt oss veta det.

Regementet har nu en ny chef och vi deltog givetvis i den chefsbytesceremonin som avhölls – finns att läsa om i föreliggande skrift. Du som deltar har möjligheten att träffa honom på vårt årsmöte.

Finns det någon i vår skara som känner för att delta i redaktionsarbetet så är det välkommet. När jag började som redaktör för många år sedan var vi fyra personer i redaktionen men dom senaste åren har jag varit ensam. Känner ibland att jag inte gör en tillräckligt bra skrift. Det kan behövas nya influenser. Där har jag en vision om en medarbetare från regementet för att bättre kunna spegla det som sker på förbandet.

Som exempel så finns det i gamla B-S alltid sidor om Idrotts- och utbildningsverksamhet. Idag saknar jag möjlighet att åstadkomma liknande. ■

Motionera Mera och håll Er friska !

Vi möts !

Red

REDAKTION

Redaktör:
Hans-Jochen Seifert
tillika ansvarig utgivare
Mobil 0708 541 385
lenjoc@telia.com

Redaktionens adress och tfn:
Borg-Skum
Amfibieregementet
130 61 Hårsfjärden
Tel 010 823 30 00

Utgivning:
Fyra nummer per år

Layout:
ANV Grafiska AB
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
Tryckeri AB Orion

VAPENBRÖDERNA

Amf 1, 130 61 Hårsfjärden
www.vapenbroderna.se

Årsavgift:
250 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:
473-0537

Skattmästarens adress och tfn:
Kerstin Jältsäter
Överbyvägen 22 · 185 94 Vaxholm
Tel: 08-541 373 94
jaltis48@gmail.com

Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE

Ordförande:
Bengt Persson

1. vice ordförande:
Magnus de Jong

2. vice ordförande/tillika klubbmästare:
Staffan Vestin

Veteran- och anhörigsamordnare:
Staffan Vestin

Övriga styrelseledamöter:
Hans-Jochen Seifert,
Marie Wall, Per Brännhammar,
Lars Inge Pettersson, Peter Fagrell,
Carl von Gerber, Tommy Aasa,
Leif Eriksson, Jens Ribestrand

Suppleanter:
Claes-Arne Sunnman,
Fredrik Sperling, Anders Joninger

Revisorer:
Håkan Söderlindh,
Michael Moberg

Revisorssuppleant:
Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:
Göran Mattson

Kontaktman för föreningsmedlemmarna
Om Du har frågor eller
förslag rörande föreningens
verksamhet m m.

Skriv eller ring till:
Per Brännhammar
V Bangatan 53 A, 195 40 Märsta
Tfn 08 591 138 88

ORDFÖRANDE

har ordet

Foto: HJS

ORDFÖRANDE

NYTT ÅR – NY REGEMENTSCHEF

Välkomna till ett nytt år i Vapenbrödernas långa historia. Vårt regementet har fått en ny regementschef, *Patrik Gardesten*. Jag träffade honom igår 13/2, gratulerade honom till det finaste jobbet och önskade honom lycka till. Vi pratade en drygt timme om hur vi kan stödja våra respektive verksamheter och han lovade komma till *årsmötet den 15 april*. Han lovade också att skriva om regementets verksamhet i varje nummer av BorgSkum. Det första inlägget ser ni i detta nummer.

Vintern håller fortfarande sitt grepp om vårt avlånga land men här i Täby börjar våren viska om sitt antågande. Idag såg jag några snödroppar som börjat blomma och krokusen börjar sticka upp på varma ställen. Nu hoppas jag bara att inte rådjuren ska komma och äta upp det lilla gröna som syns.

Ett nytt år innebär nya utmaningar och i år hoppas vi den första *"Introduktions-utbildningen"* för nya officerare på regementet ska gå av stapeln v 38. *Kamratföreningsträffen* genomför i år i Karlskrona och jag hoppas vi blir ett kul gäng som åker dit. Innan dess genomför vi en vår *utflykt* till Siaröfortet. Anmäl er till båda dessa evenemang som presenteras på annan plats i tidningen.

Med ett nytt verksamhetsår följer också att förberedelserna för årsmötet den 15 april på Berga är i full gång. Inbjudan till årsmötet finns på annan plats i denna tidning. VÄLKOMMEN!

Med ett nytt år följer också att det är dags att betala *medlemsavgiften*. Det skulle underlätta för oss i styrelsen om vi hade mailadress till fler medlemmar så vänligen skicka mailadress när du betalar årets avgift.

Tack för att Du bidrar till att Sveriges äldsta kamratförening kan fortsätta och utveckla sin verksamhet. ■

Jag hoppas att vi ses snart, senast på årsmöte i april!

Välkomna!

Bengt

Avliden medlem

Vi tackar för hans trohet och behåller honom i vårt minne

Torleif Wester
SKUTSKÄR

Ny medlem

Vi hälsar dig välkommen i kamratkretsen

PATRIK GARDESTEN, STOCKHOLM
MATS JOHANSSON, HUDDINGE
AGNETA JOHANSSON, RÄTTVIK

KALLELSE *till*

ÅRSMÖTE

I KAMRATFÖRENINGEN VAPENBRÖDERNA

15 april 2018

Vapenbröderna genomför stadgeenligt årsmöte **den 15 april 2018** i Militärrestaurangen på Amf 1, Berga ca kl 10.50–14.00.

Transporter:

Busstransport arrangeras mellan Vaxholm och Berga ToR. Medlemmar kan även själva ansvara själva för den egna transporten till och från Amf 1.

Hållplatser:

OBS! tiderna är preliminära;

Avgång från färjeläget Vaxholm kl. 09.45, Statoilmacken vid Pålsundsvägen kl. 09.48, Engarns hållplats kl. 09.51, Kulla vägskäl kl. 09.56, Danderyds sjukhus kl. 10.10, Gullmarsplan Yttre kl. 10.30.

Avtransport: från Berga cirka kl 14.30.

Program:

- Ankomst till Amf 1 ca kl 10.50.
- Lunch kl 11.00 till 12.00 i militärrestaurangen Yggdrasil.
- Kl 12.10 till ca 13.00 årsmötesförhandlingar i militärrestaurangen.
- Kl 13.00–13.30 ställföreträdande regementschefen, *Öv Patrik Gardesten*, berättar om *"Amfibieregementet nu och framåt"*.
- Årsmötesförhandlingarna avslutas ca kl 13.30.
- Kl (ca) 13.30–14.30, guidad rundtur med buss inom garnisonens område

Deltagandet i årsmötet kostar 100 kronor som inbetalas till BG 473-0537.
I priset ingår busstransport ToR Waxholm-Berga och lunch. **Anmälan och betalning göres senast onsdagen den 21 mars 2018 med fullständigt personnummer och namn till *Staffan Vestin* på hemtel 08-768 28 07 eller mobiltelefon 070-725 29 21. På e-mail: svestin@icloud.com**

OBS! I anmälan ska även anges vilket sätt ni tar er till och från Berga. Ni som väljer buss-transport ska ange vilken hållplats ni vill gå ombord på. Om någon medlem behöver speciell kost på grund av allergiska besvär skall detta anmälas i samband med anmälan om deltagande.

Styrelsen önskar er *varmt välkomna* till ett spännande årsmöte!

KAMRATFÖRENINGEN VAPENBRÖDERNA inbjuder till medlemsutflykt till SIARÖFORTET

söndagen den 27 maj 2018

Styrelsen vill på detta sätt bjuda in medlemmarna till en trevlig dag med militärhistoriska förtecken.

Foto: https://sv.wikipedia.org/wiki/Siaröfortet

Båttransporter

Båttransport med Waxholmsbolaget avgår från Waxholm, hotellhörnan kl 10.55–11.50. Hem-transporten från Siaröfortet sker kl 17.05–18.15.

Lunch

Lunch serveras direkt efter ankomsten till fortet i vandrarhemmets matsal.

Siaröfortets muséum

Gruppbokad guidetur genomförs mellan kl 13.30–14.30.

Anmälan

Anmälan är bindande!!

Ni som vill delta i denna utflykt anmäler **senast den 11 maj 2018**, ert deltagande till *Staffan Vestin* på telefon 08-768 28 07 eller 070-725 29 21. På e-mail svestin@icloud.com

Kostnader

Kostnaden som anges här nedan inkluderar båttransporter, inträdesavgifter, guideavgift och lunch;

- För pensionärer 250 kronor
- För icke pensionärer 280 kronor

250 respektive 280 kronor ska vara insatta på Vapenbrödernas BG-konto 473-0537 senast den 11 maj

Resan genomförs om minst 15 medlemmar i kamratföreningen anmäler sig.

SIARÖFORTET

ligger på Kyrkogårdsön väst om Siarö i Stockholms skärgård, vid Furusundsleden, och utgjorde tillsammans med Ängsholmsfortet Vaxholms yttre befästningslimje. Fortet var från början planerat att uppföras på Siarö, därav namnet. Man ändrade sig dock och byggde istället på Kyrkogårdsön. Namnet Kyrkogårdsön kommer av att det fanns en gammal begravningsplats för koleraoffer på ön. Beslut om en förstärkning av Vaxholms fästning genom Vaxholms yttre befästningslinjem togs 1914. När första världskriget bröt ut började man byggandet av Siaröfortet 1916. Slutbesiktningen kunde dock inte ske förrän 1924, efter att kriget var slut 1918. Som en del av försvaret av inloppet till Stockholm ingick också en kanonanläggning uppe på Ljusterö huvud.

Text från Wikipedias hemsida om Siaröfortet https://sv.wikipedia.org/wiki/Siaröfortet

CHEFS

Den ståtliga välspelande Musikkåren

Del av inbjudna åskådare.

Personalen, Gäster på plats.

Fanvakten.

Sen ankommen före detta Regementschef

Stabschefen i spetsen för ledningspersonalen.

DEN 19:E JANUARI STYRDE JAG MITT fordon söderut mot Berga för att övervara Chefsbytet samt för att städa upp lite i vårt arkiv. Det viktigaste var dock Chefsbytet.

Började med att åka till kanslihuset för att träffa Stabschefen men inklivande på våningsplanet stötte jag ihop med den pågående *Chefen Överste Patrik Gardesten* och avgående *Översten Peder Olsson.* Trevligt återseende. *Patrik* har sina militära Rötter i Amf 1 – lite längre fram i texten presenterar han sig själv.

Nåväl, jag fortsätter vidare för att förnya mitt inpasseringskort och träffar på den allomstädes närvarande *Majoren Ulf Eriksson*, känd och omtyckt alltsedan tiden på Rindö och KA1. Lite pladder och sedan vidare till arkivet för att göra lite nytta.

Till Exercishallen i god tid för att övervara ceremonin. Här spelar en avdelning ur Armens musikkår alltmedan regementets personal och inbjudna gäster samlas. Kan inskjutas att det var en längre tid sedan jag kunde avnjuta vår Regementsmarsch så välspelad som denna gång. Heders och tack till musiken.

Ca 5 minuter före utsatt tid är alla på plats. Här finns nu Regementets personal och inbjudna besökare med bl a den tidigare *Regch Jonas Olsson* och inte att förglömma *Vapenbröderna Staffan* och *”Ecka”*. K+ några sekunder senare smyger även *Kustjägarveteranernas ordf Olle Neckman* in bland gästerna. Exakt på utsatt tid ekar Kommandot *”Giv akt”*, musiken anslår takt och chefernas inmarsch, med *General J Svensson* flankerad av *Öv P Olsson* och *Amiral J Nykvist* flrankerad av *Öv P Gardesten*, sker. De tar plats på scenen och *Regch* beordrar *”Parad”*. Nu sker parad för fanan varefter det hålls anföranden av de olika cheferna. Här få även *Övlt Anders Boman* lovord av *Marinch* för väl genomfört arbete. De avgående och pågående Regementscheferna håller sina korta men kärnfulla tal. Regementets Fana marscheras fram och lämnas över till den avgående som i sin tur lämnar över den till den pågående som ett tecken, helt traditionsenligt, på att han nu lämnar befälet över förbandet.

För min del så är det nu ganska många Regementschefer som jag har verkat under i en eller annan form. Det började med *Överste Olof Karlberg*. Ja, tiden går och erfarenheterna växer. Det har varit många turer genom åren.

Regementets marsch, taktfast och kraftig avrundar. Avmarsch. Gäster till slottet för lunch. Här blir det återigen tal av olika befattningshavare och *Öv Olsson* avtackas från olika håll. Det var en god stämning runt bordet. Menyn bestod av raggmunk med fläsk som, enl *regch*, är en rätt med rötter i Småland.

Gott och närande. Min plats vid bordet var till höger om den relativt nytillträdda *regementspastorn Jael Ahlin*. En mycket trevlig bekantskap. Här vill jag med mina erfarenheter påpeka vikten av en s k själasörjare vid förbandet för det är inte alltid det råder goda tider och allt gått väl. Då när det krisar är *pastorn ”Klippan”*. Således hedra den befattningen.

Slutligen vill jag å Borg-Skums räkning önska *Patrik välkommen och god lycka*.

Red.

BYTES-dagen på AMF 1

Överste Patrik Gardesten har nu övertagit chefsskapet och håller sitt första anförande till personalen.

Jag tar befälet över Amfibieregementet!

Och jag som nu har tagit befälet över Amfibieregementet heter *Patrik Gardesten* och kommer närmast från Högkvarteret där jag tjänstgjorde som *Insatsstabens chef* för genomförandeavdelningen, C J3. I och med denna befattning var jag också C INSATS Operationsledare.

Jag är född och uppvuxen på landsbygden några mil öster om Kalmar. Min fritid spenderar jag helst på min skogsgård nere i Småland där jag varvar skogsbruk med underhållsarbete på min fastighet.

Jag gjorde min värnplikt på Kustjägarskolan 1988/1989 på 1.a Kustjägarpluton. Efter officersexamen har jag en normal *”truppofficerskarriär”* med tjänstgöring på pluton, kompani och bataljon med höjdpunkten som chef 2:a Amfibiebataljonen 2010 –2013. Jag har tjänstgjort utomlands som *förbandschef* i Tchad 2008 och *ställföreträdande förbandschef* i Afghanistan 2013. Förutom ordinarie förbandsproduktion här på hemmaplan har jag deltagit i ett antal längre internationella övningar, ofta tillsammans med delar av våra amfibieförband.

Under min karriär har jag bland annat arbetat på KA1, KA2, Amfibiestridsskolan, Sjöstridsskolan och Amfibieregementet. Jag har också under två år tjänstgjort som *utbildningschef* på en militärdistriktsgrupp, en mycket lärorik befattning där jag fick förståelse för hur mycket frivillighet betyder för Sveriges försvarsförmåga.

Jag är en sann vän av *Försvarsmaktens ledningsfilosofi Uppdragstaktik* som jag anser vara nödvändig för att vi ska kunna lösa alla uppgifter som åläggs oss. Mina medarbetares förmågor och initiativkraft är avgörande för att vi tillsammans ska lyckas. Min ledarstil är direkt, rak, öppen och ärlig och jag förväntar mig att min personal bemöter mig på samma sätt.

Jag vet att amfibieförbanden har en mycket viktig roll i försvaret av Sverige och våra intressen, oavsett om det sker här hemma längs våra kuster eller utomlands. ■

Med vintriga hälsningar från
Berga och Amfibieregementet

Överste Patrik Gardesten

Chefernas inmarsch under taktfast musikspel.

Regementets Fana överlämnas till den pågående Regementschef.

Marinchefens tack till Övlt Anders Boman för väl genomfört arbete.

Patrik välkomnas till Vapenbröderna genom Staffans försorg.

Numera förbandspastor Jael Ahlin.

Ordf i Kjvet Olle Neckman överlämnar originalet till det vi sen många kallar för KA1/Amf1 visa, skriven av Ewert Taube, att sjunga till första snapsen. Unikt.

MIN ORDER KAN INNEBÄRA ATT *jag skickar mina vänner & kollegor i döden*

Ingen har väl undgåtts av att Sveriges största försvarsmakts-övning på många år, genomfördes under september månad, övning Aurora17. Drygt 20 000 personer ingick i den nationella övningen där både försvarsmakten, totalförsvaret och inbjudna nationer deltog. Scenariot var ett väpnat angrepp mot Sverige och det övergripande syftet var att öka Sveriges militära förmåga.

Statsministern besoker Amf1

Aurora

Att öva både enskilt och tillsammans med andra är absolut nödvändigt för försvarsförmågan. Träning av chefers ledarskap på alla nivåer var också en central del i **Aurora**. *Marintaktisk chef, flottiljamiral Anders Olovsson* som tillsammans med den marintaktiska staben (MTS) ledde de marina förbanden, svarade på några frågor kring ledarskap kopplat till övning, kris och krig.

Vad är dina spontana intryck efter den nu avslutade övningen Aurora?

Marinen kommer att bita ifrån rejält och jag är övertygad om att en eventuell motståndare skulle tveka. Vi har självklart kända utmaningar varav en är numerären. Marinen är inte stor, men vi slåss med det vi har. Styrkan är dock personalen och att alla har vinnarskallar. Kan vi utveckla en sådan kraft som vi har gjort under **Aurora** så är jag övertygad om att den kraften kommer att bli än starkare vid en skarp situation. Jag känner mig trygg med personalen och att marinen löser sina uppgifter. Parallellt med **Aurora** så har marinen löst skarpa uppgifter vilket vi alltid gör över tiden året om och dygnet runt.

Finns det inga fördelar med att vara en liten numerär?

Styrkan är att jag känner alla chefer och de känner mig. Vi har en helt öppen och ärlig kommunikation, jag kan inte spela teater för dem det skulle lysa igenom. Samma sak gäller i staben, många av oss har jobbat ihop i andra roller och huvudelen av oss har genom åren på ett eller annat sätt träffats. Det finns ett ömsesidigt förtroende mellan oss alla.

Vad ser du för utmaningar med att leda marinens förband i kris eller ännu värre krig?

Tveklöst kommer marines personal att göra sitt yttersta för att lösa sina uppgifter. Oavsett nivå så tränas vi för det absolut värsta tänkbara. Som chef måste jag vara medveten om att de order jag ger till förbanden ofta innebär en stor risk, en risk att mina vänner och kollegor dör.

Det är något en chef måste förhålla sig till och ha tänkt igenom, jag måste våga ta det ansvaret. Det är ännu tuffare för mina chefer som är ute till sjöss och i skärgården.

Det är dem som ska leda soldaterna och sjömännen fysiskt på plats. Tillsammans har vi har en uppgift att lösa och den innebär risker som jag vet att alla är medvetna om. Sker en olycka eller i värsta fall ett dödsfall under djupaste fred, så är det självklart prioritet att omhänderta det. Uppgiften blir då sekundär, men i kris eller krig så går uppgiften först.

Amfibiebataljonen överlämnar uppgift till enheter ur armén. Samverkan sker ute i terrängen.

Soldater ur 205. sskomp

Aurora

Vilket stöd har du som chef?
Framför allt har jag mina duktiga medarbetare och folk omkring mig som jag har stort förtroende för och känner väl. Ett exempel är min *personalchef Mats Karlsson* som ger mig ovärderligt stöd i många frågor. Vi har känt varandra sedan vi var kadetter och samma sak här, jag kan inte spela teater. Jag känner dessutom min högre chef personligen och av honom får jag ett bra stöd. Försvarsmaktens Insatschef löser sina uppgifter tillsammans med de taktiska chefer som ett lag. Det stöd jag får måste jag i min tur ge till mina underställda chefer i deras beslutsfattning. Marintaktisk stab har dessutom tillgång till krisstöd. Där ingår bland annat *Högkvarterets stabspastor Mats Norrman* som spelar en viktig roll.

Under **Aurora** har vi haft *”stupade”* kamrater och kollegor. Tillsammans med stabspastorn har vi övat hur vi kan ta hand om varandra men ändå fortsätta striden. Kamratstöd i en svår situation kommer många gånger att vara avgörande. Dödsfall och oro för kamrater och den egna familjen under kris eller krig är svårt att öva. För mig är dessa frågor väsentliga och vi måste stanna upp och reflektera över ämnet.

Hur har samarbetet med Armén och Flygvapnet fungerat?
En framgångsfaktor har varit det nära samarbete som utvecklats under **Aurora** mellan våra olika staber. Samverkan blev en central del för att nå effekt i striden, genom bland annat luftrums- och bekämpningssamordning. Enkelt beskrivet har samverkan mellan marinen, armén och flygvapnet gjort att vi tillsammans med stor gemensam eldkraft har mött och slagit vår motståndare. Samarbeten har självklart genomförts tidigare, men nu blev det än mer tydligt hur viktigt det är och att det fungerar. En viktig del i framgången var också att fysiskt på plats träffa chefer och se dem i ögonen vid ordergivning.

Aurora har även omfattat Totalförsvaret, vilken roll ha det spelat?
En kris eller krig blir en enorm belastning för hela samhället. Det vi tar för givet i dag kommer sannolikt att påverkas under en kris eller krig. Det kan vara allt ifrån tillgången till rent vatten, fungerande elnät, sjukvård och annat som påverkas. Det är mycket positivt att enheter ur Totalförsvaret har varit involverat. Jag tror att det finns en ökad medvetenhet om att detta berör oss alla. Om vi ska vinna striden, är det avgörande att veta att det finns ett fungerande totalförsvar. Vetskapen om att någon hjälper våra nära och kära ger en trygghet och möjlighet för soldaterna och sjömännen att fokusera på uppgiften.

Slutligen, vad tar du med dig från Aurora?
Sjömännen och soldaterna i marinen, har tillsammans med övriga Försvarsmakten och Totalförsvaret fått kvitto på vår förmåga och vilja att vinna. Det innebär inte att vi kan luta oss tillbaka, tvärtom! Vi har kommit en bit i utvecklingen och vi ser på framtiden med tillförsikt. ■

Text & bild
Mj Kristina Swaan

Foto: Försvarsmakten

Tillsammans

FRAMTID

Foto: PL

För många år sedan anmodade jag Överste Per Lundbeck, då pensionsavgången, att skriva några tankar om framtiden för vårt Försvar. Det som då var framtid är nutid och därför belamrade jag Per att ge sin syn på detta. Han ställde välvilligt upp och på sitt vanliga klara vis åstadkom en tänkvärd skrift. Håll tillgodo.

Red.

Foto: SMaR

Pelle högvakt 1966

I ibland gör man saker att ångra. Just nu är det åtagandet att skriva en vers för Borgskum. Det var bra länge sedan jag gav mig på något sådant. Tiden går så fort i livets utförsbacke, såvitt jag kan se var det faktiskt runt 18 år sedan jag plitade ner ett bidrag. Titeln var *”Historien om framtiden”* och den inlagan publicerades i BS 1 2001. Utgångspunkten var Försvarets utveckling som den då tedde sig för mig. Som alla vet blev det mycket värre med det mesta, inte mycket kvar att prata om alltså kan man tycka. Att förvandlingen skulle bli så omfattande och destruktiv kunde jag dock knappast föreställa mig då.

Skälen till den stora ombrytningen/nedläggningen var dels insikten om att alla krig plötsligt var teknikberoende i en aldrig tidigare skådad grad, enkelt uttryckt *”man träffar det man skjuter på”* med haken att man inte alltid vet vad man skjuter på. Ungefär samtidigt rasade Sovjetstaten i bitar vilket medförde en ovan situation där vi inte längre hade någon *”fiende”* att planera mot. Det var inte längre nödvändigt att försvara Sverige utan om att försvara den fred som man nu ansåg skulle råda, i och för sig klokt just för tillfället. Att det borde kunna ske varhelst i världen det behövdes lät ju också rätt.

« Man träffar det man skjuter på »

Den gamla tanken på folkförsvaret borde då även kunna bytas mot *”bemanna vapnen”* förutsatt att sådana anskaffades och bemanning kunde ordnas. Det som fattades var ett mer långsiktigt skärskådande av vad som borde kvarstå som gardering om läget ånyo förändrades, just det som hållit på att ske under några år.

Ut åkte en mycket stor mängd förband, enheter och förmågor i en omfattning man (eller i varje fall jag) knappast kunnat föreställa mig. Kvar blev ett land som faktiskt tagit bort dörrar och grindar till det egna huset, kopplat bort huvuddelen av befolkningen från tanken på att försvara sig och dessutom reducerat förbandsmassan in absurdum. Den totala förbandsmassan nu är omkring vad Gotland hade för 20–30 år sedan, kvaliteten åsidosatt. Att ibland höra politiker tala om försvaret av Sverige med de resurserna är faktiskt närmast beklämmande. Tacksamt nog har ju nedskärningarna hittills inte medfört några följder, tur eller skicklighet kan man undra?

Som det nu blivit i omvärlden måste krafttag till för att ånyo bygga upp inte bara ett mer komplett försvar utan också på nytt ett samhällsförsvar, Totalförsvarsprincipen återfödd tack och lov. Hur det skall se ut borde i min mening avgöras av vilka resurser som kan finnas i omvärlden, vare sig vi är del av säkerhetsorganisationen NATO eller att EU hittar på någon form av Europaförsvar. De delar vi skapar borde passa ihop med det som finns i omvärlden. Det som finns i denna omvärld borde vi kunna avstå från.

Vårt återskapande bör i min mening ske i försvarsgrensliknande former där uppgift, beslutsrätt, resurser och ansvar ligger på en chef med systemansvar. Det borde vara möjligt att lösa bemanningsfrågan om man gör tjänsterna tillräckligt attraktiva vare sig det är kort- eller långtidsanställningar/tjänstgöringar vi talar om. I nuläget tycks statsförvaltningen inte vara särskilt duktiga, de statsbärande funktionerna försvar, rättsväsende, skola och sjukvård har ju faktiskt i flera avseenden samma personalproblem vad det nu kan bero på.

Oavsett organisation borde vi vara noga med ramverk och utrustning liksom anseende. Det är ju faktiskt våra egna barn som skall stå därute och det borde vara självklart att vi ger dem bästa möjliga grund för jobbet. »

En liten extratanke till förmån för någon form av värnpliktssystem. Det kan väl kanske vara så att den gamla värnplikten till del hade en folkbildande funktion och lärde folk att samarbeta och bete sig någorlunda vettigt. Det var nog också så att många fick en första styrning i ett yrke under lumpen. Kan det möjligen vara så att folket skulle ha nytta av en återförd plikttjänstgöring i någon form?

I nutid har jag letat upp och läst en hel del artiklar och borde naturligen ha nått en något högre bildningsgrad men det är bara för mycket och det kommer mer. Att floden av ord föranleds av den årliga konferensen med Folk och försvar är ingen överraskning, så brukar det vara. Mycket är väldigt klokt och intressant men med inslag av att driva en viss fråga. En sådan är naturligtvis att inträda i NATO eller inte. För egen del har jag aldrig förlitat mig på välvilliga tjänster,

Foto: SMaR

Pelle 1967

det torde vara ganska klart att ett medlemskap i en säkerhetsorganisation av något slag är väsentligt bättre än att vara utanför. Det tyckte jag då för dryga 20 år sedan och nu.

Den som vill läsa på rekommenderas DN 2018-01-14 *”Sveriges arme’ chanslös vid ett angrepp”,* Ledarsidorna.se *”Björnen vaknar”,* Liberalernas inlägg på DN Debatt 2018-01-11 samt gärna NATO REVIEW 2018-01-11 *”Sweden and NATO-23 years down the road”*. Tar lite tid men ger mycket. Speciellt enkelt att greppa allt är det inte men alldeles klart är att omvärlden har fått en mer sinistert utseende.

Så vad är det för försvar som skall återuppväckas om man ser på just den militära delen? Jo, det som åter skall försvara landet. Mot vad eller vem eller var

Foto: SMaR

Hemavan 1967

undviker man att nämna, hur det skall gå till tycks ingen längre veta. Själv grips jag av ett vemod över den totala okunskap om gamla finns konster som *”operationer”,* avvärjning, försvar mm som vi i min tid svängde oss med. Ingen kan väl på allvar tro att landet kan försvaras av en arme om två brigader (varav en i stort sett vakant?), en marin som saknar kustförsvar men har några åldrande stridsfartyg utöver Visbyklassen och ett flygvapen av någorlunda kvalitet (jag vet inte hur det står till med flygtid mm nödvändigt, hoppas på det bästa).

Att tro att Sverige kan försvaras med en förbandsmassa på några tiotusen man. Det är nys, som jämförelse är det i samma storleksordning som förbandsmängden på Gotland innan man militärt övergav ön. Vår förbandsmassa är alldeles för liten, den räcker knappast till för att ha övningar tillräckligt stora och ofta nog att tillräckligt träna chefer. Det finns behov av att göra folket delaktigt igen i försvaret, enklast genom att fler engageras. Det är inget fel på tanken att fastanställa soldater i någon form av korttid. I FN-tjänst träffade jag på bl a Kanadensiska enheter som hade ett system som jag tycker mig minnas gav en ca tre års tjänstgöring varefter man fick ett avgångsvederlag och någon form av tillträde till högskola/ universitet. Självklart förutsätter varje form av anställning ett förmånspaket som i nuläget förefaller helt undermåligt. Vår tidigare värnplikt syftade till att beväpna det lilla folket i det stora landet, det gav delaktighet men också folkbildning i vid bemärkelse. Nu i närtid var det några ur Liberal Ungdom som tyckte att man alls inte skulle behöva besväras av att ställa upp för sittland. De begrep uppenbarligen inte vad medborgare har för krav.

Vi borde kunna lyckas återskapa ett någorlunda hyggligt försvar givet tid, pengar och målmedvetenhet. Skapandet måste vara proffsigt, ledas av försvarsgrenschefer med odelat ansvar och beslutanderätt. Det som måste undvikas är ett vildsint prylköpande som kan anas i de politiska resonemangen.

Rubriker som *”Dubbla antalet värnpliktiga och köp fler Patriotrobotar”* visar åtminstone mig att man tror att prylar löser det mesta. Till del är det väl rätt men betydligt viktigare är nog att återskapa folkets försvarsvilja. Det fordrar med en värnplikt återskapad i någon form att vi ger människor som i anspråktas god utrustning och utbildning. Det är ju faktiskt våra barn som ianspråktas och alla kan väl känna att de skall ges det bästa av det som finns.

Jag kan inte heller inte frigöra mig från tanken att *”göra män av pojkar”* som det då sades hade rätt stor betydelse för samhället. Kanske skulle till någon del asociala företeelser och kriminalitet kunna motverkas med en i någon form utvidgad eller återskapad värnplikt? Att lära sig respekt och samarbete är inga dåliga mål i sig. Formen spelar mindre roll. Glöm inte heller de många som fick grunden till ett yrke under sin militära utbildning.

Jaha, det blev en lite annorlunda grej än kanske redax ursprungliga tanke var. Men det får gå. Om det är publicerbart så har jag i alla fall bidragit. Kan dock inte underlåta att återvända till en liten vers som jag inte vet ursprunget till, tänkvärt tycker *Per Lundbeck, f d Öv 1* och *IKA* numera hantlangare vid vedstapling, allmän gårdskarl med gräsklippning (uppsutten strid) som främsta merit. Det drar mot kvällen och dagens slut liksom livets. ■

Vi hörs och ses kanske!

Gud och soldaten vörda vi
När i tider av fara de står oss bi
När borta syns faran och fyllda blir faten
Då glömmer vi Gud och förakta soldaten

Foto: NN

Öv Per Lundbeck 1989–1990

POSTTIDNING B

Borg-Skum AMF 1
130 61 Hårsfjärden

FÖRANMÄLAN till

KA-KAMRATFÖRENINGSTRÄFF

25 OKTOBER 2018

Bästa Vapenbröder!

Årets KA kamratföreningsträff genomförs, som beslutades förra året, i Karlskrona. För värd-skapet står KA 2 kamratförening.

På FB-sidan KA kamratföreningsträffar har ordförande i KA 2 kamratförening, *Peter Glimvall,* skrivit följande;

« ***KA-kamrater!***

På KA2 kamratförenings höstmöte i onsdags, den 25 oktober 2017, på Sjöofficersmässen bestämdes tid för nästa års träff. Vi diskuterade ett par olika alternativ, men fastnade slutligen för sista helgen i augusti, 08-24–26. Birger Werner har redan skissat på ett program, och vi kommer nu att formera en arbetsgrupp för att arbeta med planeringen. Vi återkommer med uppgifter om POC och övriga kontaktuppgifter efter hand. Vi är tacksamma om ni i respektive förening börjar sondera intresset bland era medlemmar för att delta på KA-träffen 2018.

Med varma vapenbroderliga hälsningar
/Peter »

Mot den bakgrunden vill kamratföreningens, Vapenbröderna, styrelse uppmana medlemmarna att göra en föranmälan om ett deltagande i årets kamratföreningsträff. Föranmälan är inte bindande men ger förtur till slutgiltig anmälan. Vi vill ha edra svar **senast den 30 april**.

Transporterna till och från Karlskrona avses genomföras med privata bilar mot km-ersättning som Vapenbröderna står för. Det ska vara 4 deltagare i varje bil. I övrigt står var och en står för alla kostnader i Karlskrona.

Föranmälan insänds till
Staffan Vestin på e-mailadress svestin@icloud.com

Varmt välkomna!

Styrelsen

Verksamhetsöversikt Vapenbröderna 2018

Vecka	*Aktivitet*	*Anm*
15	Årsmöte 15/4	SMKR reprmöte 10-11/4 BP + Ecka res SV
16	Styrelsemöte 17/4	
21	Styrelsemöte 22/5 Pstopp BS nr 2/18	Utflykt Siaröfortet 27/5
22		Veterandagen 29/5 (VB Fana SV + 2)
25	Utgivning BS 2/18	
32 33	Styrelsemöte 7/8 Pstopp BS nr 3/18	Inbjudan höstmöte & höstutflykt
34		Kamratföreningsträff 24–26/8 i KK
36	Utgivning BS 3/18	
37	Styrelsemöte 11/9	
42	Styrelsemöte 16/10	
43		Höstmöte 25/10
47	Styrelsemöte 20/11 Pstopp BS nr 4/18	VP för 2019
48		VP 2019
51	Utgivning BS 4/18	